

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ДВНЗ «ПРИКАРПАТСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВАСИЛЯ СТЕФАНІКА»**

Факультет туризму

Кафедра управління соціокультурною діяльністю, шоу-бізнесу та
івентменеджменту

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Етика соціокультурної діяльності

Освітня програма 028 «Менеджмент соціокультурної діяльності»

Спеціальність 028 «Менеджмент соціокультурної діяльності»

Галузь знань 02 Культура і мистецтво

Затверджено на засіданні кафедри
Протокол № __ від “_” ____ 2020 р.

ЗМІСТ

1. Загальна інформація
2. Анотація до курсу
3. Мета та цілі курсу
4. Результати навчання (компетентності)
5. Організація навчання курсу
6. Система оцінювання курсу
7. Політика курсу
8. Рекомендована література

1. Загальна інформація	
Назва дисципліни	Етика соціокультурної діяльності
Рівень вищої освіти	Перший (бакалаврський) рівень
Викладач (-і)	Дутчак Олена Іванівна
Контактний телефон викладача	+38 (098) 0623468
E-mail викладача	olena.dutchak@pnu.edu.ua
Формат дисципліни	Змішаний (<i>blended</i>) – очно-дистанційний
Обсяг дисципліни	Кредити ЄКТС – 3 (90 год.)
Посилання на сайт дистанційного навчання	http://www.d-learn.pu.if.ua
Консультації	Обговорення загальнометодологічних і загальнонаукових аспектів курсу
2. Анотація до курсу	
Значення етики в професійній діяльності менеджера. Етика і право: проблеми взаємодії та взаємовпливу. Етика бізнесу – наука про сумісність бізнесу і моралі. Концептуальні основи розвитку корпоративної соціальної відповідальності (КСВ). Стратегія соціально – відповідальної поведінки у ринковому середовищі. Етика ділового спілкування з іноземцями. Етичні засади іміджу менеджера. Практичні аспекти етики культурно-дозвіллевої діяльності. Основні положення «Загальної декларація прав людини», «Міжнародного пакту про економічні, соціальні і культурні права».	
3. Мета та цілі курсу	
Мета викладання навчальної дисципліни «Етика соціокультурної діяльності» - навчити студентів діяти в професійній діяльності морально, етично, соціально наведено, вміти використовувати волю, мотиви, потреби партнера в інтересах своєї справи, підприємства, зростання їх конкурентоспроможності та позитивного іміджу. Крім того, курсом передбачається вивчення принципів поведінки, яка сприяє створенню доброзичливої атмосфери порозуміння і ефективності ділового вирішення проблем, та набуття вмінь та навичок ділового спілкування. Завданнями вивчення дисципліни «Етика соціокультурної діяльності» є теоретична та практична підготовка студентів напряму підготовки «Менеджмент соціокультурної діяльності» з питань: - етичні засади професійної діяльності менеджера; - основні правила поведінки в бізнес-середовищі; - мистецтвом ведення ділових бесід, нарад і перемовин; - підготовка та здійснення публічних виступів; - володіння правилами вітання, представлення, знайомства, запрошення, поздоровлення, компліменту та прощання; - володіння вербальними та невербальними засобами спілкування й вміння за їхніми сигналами розпізнавати партнера; - володіння складовими позитивного іміджу; - володіння технікою телефонної розмови; - вміння користуватися правилами ділового етикету; - прияти оволодінню нормам і правилам міжнародного етикету.	
4. Результати навчання (компетентності)	
Б.4. Здійснювати регламентування спілкування, застосовувати орфоепічні та акцентологічні норми української літературної мови в усному спілкуванні, доречно використовувати моделі звертання, привітання, ввічливості, володіти різними видами усного спілкування; готуватися до публічного виступу;	

- Б.15. Дотримуватися норм професійної етики в процесі вирішення соціальних, культурних, економічних проблем;
- Б.21. Дотримуватися етичних норм у процесі здійснення професійної діяльності, управлінська діяльність з урахуванням всіх сучасних підходів до етики менеджера;
- Б.26. Здатність в умовах усних ділових контактів з використанням прийомів і методів професійної етики, усного спілкування знань у царині міжкультурної комунікації та відповідних комунікативних технологій застосовувати ситуаційний підхід з метою виконання професійних обов'язків;
- Б.33. Демонстрування знання загальноприйнятих норм поведінки та моралі в міжособистісних відносинах;
- Б.39. Демонструвати ведення ділової документації українською мовою, використовуючи засоби службово-ділового мовлення.

5. Організація навчання курсу

Обсяг курсу

Вид заняття	Загальна кількість годин
лекції	18
семінарські заняття / практичні / лабораторні	18
самостійна робота	54

Ознаки курсу

Семестр	Спеціальність	Курс (рік навчання)	Нормативний / вибірковий
III	028 «Менеджмент соціокультурної діяльності»	II	нормативний

Тематика курсу

Тема, план	Форма заняття	Література	Завдання, год	Вага оцінки	Термін виконання
Тема 1 Значення етики в професійній діяльності менеджера 1.Основні поняття. 2.Роль етики в діловому житті. 3.Мета, завдання, об'єкт дослідження етики менеджера 4.Міждисциплінарні зв'язки курсу. 5.Історична еволюція моральності. Взємна довіра як основа ділової етики	лекція; практичні роботи	1, 2, 4, 8, 18, 24.	завдання відповідно до вказівок проведення практичних занять; вивчення тематичного матеріалу (4 год + 6 год. с.р.)	5 балів	впродовж семестру відповідно до розкладу занять
Тема 2. Етика і право: проблеми взаємодії та взаємовпливу 1.Інтереси, права та цінності людини. 2.Відмінності між правом, законодавством та мораллю. 3.Концепції взаємовідносин етики та	лекція; практичні роботи	1, 3, 6, 12, 22.	завдання відповідно до вказівок проведення практичних занять; вивчення тематичного матеріалу	5 балів	впродовж семестру відповідно до розкладу занять

моралі			(4 год + 6 год. с.р.)		
Тема 3. Етика бізнесу – наука про сумісність бізнесу і моралі 1.Ділова етика в бізнесі. 2.Теоретико-методологічна основа наукового розуміння співвідношення етики і бізнесу. 3.Соціальна відповідальність у бізнесі. 4.Моральні передумови роботи менеджера	лекція; практичні роботи	2, 5, 6, 7, 12, 19	завдання відповідно до вказівок проведення практичних занять; вивчення тематичного матеріалу (4 год + 6 год с.р.)	5 балів	впродовж семестру відповідно до розкладу занять
Тема 4. Концептуальні основи розвитку корпоративної соціальної відповідальності (КСВ) 1.Історія розвитку КСВ. 2.Суть та значення КСВ. 3.Сфери прояву КСВ. 4.Переваги КСВ. Регіональні розбіжності та підходи до КСВ. 5.Суть міжнародних ініціатив та критеріїв ефективності КСВ.	лекція; практичні роботи	3, 7, 9, 13, 15, 16, 17, 19, 22	завдання відповідно до вказівок проведення практичних занять; вивчення тематичного матеріалу (4 год + 6 год. с.р.)	5 балів	впродовж семестру відповідно до розкладу занять
Тема 5. Стратегія соціально – відповідальної поведінки у ринковому середовищі 1.Формування КСВ у відносинах з споживачами. 2.Міжнародні ініціативи та законодавство України у сфері захисту прав споживачів. 3.Соціально – відповідальний маркетинг. 4.Формування складової КСВ у відносинах з конкурентами. 5.Етичні питання відносин організації з акціонерами, постачальниками,	лекція; практичні роботи	2, 3, 5, 6, 7, 12, 13, 17, 19, 22	завдання відповідно до вказівок проведення практичних занять; вивчення тематичного матеріалу (4 год + 6 год с.р.)	5 балів	впродовж семестру відповідно до розкладу занять

дилерами.					
Тема 6. Етика ділового спілкування іноземцями 1.Етичні засади спілкування іноземцями. 2.Етика усного ділового спілкування іноземцями: а)Знайомство, б).Вітання, в)Візитна картка. 3.Ділові переговори. 4.Рекомендації щодо особливостей поведінки в різних країнах.	лекція; практичні роботи	1, 4, 8, 9, 10, 11, 4, 23, 25	завдання відповідно до вказівок проведення практичних занять; вивчення тематичного матеріалу (8 год + 12 год с.р.)	5 балів	впродовж семестру відповідно до розкладу занять
Тема 7. Етичні засади іміджу менеджера 1.Особливості підприємницької іміджелогії. 2.Напрями вдосконалення іміджу підприємця. 3.Імідж національного виробника. 4.Характерні риси іміджу сучасного бізнесмена.	лекція; практичні роботи	9, 15, 16, 18, 22	завдання відповідно до вказівок проведення практичних занять; вивчення тематичного матеріалу (4 год + 6 год с.р.)	5 балів	впродовж семестру відповідно до розкладу занять
Тема 8. Практичні аспекти етики культурно-дозвілєвої діяльності 1.Етичні засади глобальної комунікації в індустрії дозвілля. 2.Екологічна відповідальність. 3.Проблеми екологізації свідомості сучасного світу. 4.Основні положення "Глобального етичного кодексу туризму	лекція; практичні роботи	2, 5, 9, 18, 24	завдання відповідно до вказівок проведення практичних занять; вивчення тематичного матеріалу (4 год + 6 год с.р.)	5 балів	впродовж семестру відповідно до розкладу занять
6. Система оцінювання курсу					
Загальна система оцінювання курсу		Оцінювання здійснюється за національною на ECTS шкалою оцінювання на основі 100-бальної системи. (Див.: пункт «9.3. Види контролю» Положення про організацію освітнього процесу та розробку основних документів з організації освітнього процесу в ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника»). Загальні 100 балів включають: 50			

	балів поточне оцінювання, 25 балів самостійна робота, 25 балів залікова контрольна робота
Вимоги до письмової роботи	Концептуально конкретне й емпірично верифіковане висвітлення питань
Семинарські заняття	Оцінюються за п'ятибальною системою.
Умови допуску до підсумкового контролю	Виконання усіх запланованих програмою дисципліни форм навчальної роботи, які підлягають контрольному оцінюванню. Мінімальна кількість балів для позитивного зарахування курсу – 50 балів.

7. Політика курсу

Політика щодо дедлайнів та перескладання: Роботи, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку (-20 балів). Перескладання модулів відбувається із дозволу деканату за наявності поважних причин (наприклад, лікарняний).

Політика щодо академічної доброчесності: Усі письмові роботи перевіряються на наявність плагіату і допускаються до захисту із коректними текстовими запозиченнями не більше 20%. Списування під час контрольних робіт та екзаменів заборонені (в т.ч. із використанням мобільних девайсів). Мобільні пристрої дозволяється використовувати лише під час он-лайн тестування (наприклад, програма Kahoot).

Політика щодо відвідування: Відвідування занять є обов'язковим компонентом оцінювання, за яке нараховуються бали. За об'єктивних причин (наприклад, хвороба, міжнародне стажування) навчання може відбуватись в он-лайн формі за погодженням із керівником курсу.

8. Рекомендована література

1. Афанасьєв І. Діловий етикет. Етика ділового спілкування. К.: Альтерпрес, 2006. 368 с.
2. Баранівський В. Ф. Етика бізнесу. К.: Лицар, 2009. 182 с.
3. Бандурка А.М., Бочарова С. П., Землянська Е.В. Психологія управління. Харків: ООО «Фортуна – пресс», 1998. 464 с.
4. Гах Й. М. Етика ділового спілкування. К.: Центр навчальної літератури, 2005. 160 с.
5. Герет Томас М., Клоноскі Річард Дж. Етика бізнесу / Пер. з англ. О. Ватаманюк. Київ: Основи, 1999. 214 с.
6. Грیشнова О.А. Людський розвиток: Навч. посіб. К.: КНЕУ, 2006.
7. Данчева О.В., Швалб Ю.М. Практична психологія в економіці та бізнесі Київ: Лібра, 1999. 270 с.
8. Етика ділового спілкування: Курс лекцій / Т. К. Чмут, Г.Л. Чайка, М.П. Лукашевич, І. Б. Осетинська. 2-ге вид., стереотип. К.: МАУП, 2003. 208 с.
9. Житнюк И В. Этика менеджмента. Симферополь: Таврида, 1997, 7с.
10. Зубенко Л. Г., Немцов В. Д. Культура ділового спілкування: навч. посіб. К.: Ексоб, 2004. 200 с.
11. Карнегі Д. Як виробляти в собі впевненість і впливати на людей, виступаючи прилюдно. Харків: Промінь, 2007. 560 с.
12. Ковалев В. В. Бизнес и законы природы. Лекции о том, как жить и работать в гармонии с миром. Харків: ЧП «Клуб «Гармонія», 2001. 239 с.
13. Корпоративна соціальна відповідальність: підручник / О. Гирик, О.Денис, О. Дубовик, та ін. К.: УБС НБУ, 2009. 258 с.
14. Кубрак О. В. Етика ділового та повсякденного спілкування: навч. посіб. Суми: Університетська книга; К.: Княгиня Ольга, 2005. 222 с.
15. Куліш А. Соціальна відповідальність бізнесу в банківській сфері у запитаннях і відповідях. К.: 2007. 80 с.

16. Котлер Ф., Н.Лі. Корпоративна соціальна відповідальність. Як зробити якомога більше добра для вашої компанії та суспільства / Пер. з англ. С. Яринич. К.: Стандарт, 2005. 302 с.
17. Лазоренко О. Корпоративна соціальна відповідальність в Україні: експертна думка: зб. статей та рекомендацій. Київ : Стилос, 2007.
18. Лозниця В.С. Психологія менеджменту: навч. посібник. Київ: ТОВ «Екс об», 2000. 512 с.
19. Моральний вимір економіки: соціальна відповідальність бізнесу та економічна ефективність. / За ред.. Хоружого Г. Ф. Київ: УБС НБУ, 2009. 255 с.
20. Палкін В. А. Етикет підприємницької діяльності. Київ, 59 с.
21. Скирда Т.І., Статінова Н. П. Етика та психологія ділового спілкування. Конспект лекція. Ч. 1 і 2. К., 2000.
22. Стоян Т. А. Діловий етикет: моральні цінності і культура поведінки бізнесмена: навч. посіб.. К.: Центр навчальної літератури, 2004. 232
23. Хміль Ф.І. Ділове спілкування:навч. посіб. К.:Академвидав, 2004. 278 с.
24. Чайка Г. Л. Культура ділового спілкування менеджера: навч. посіб. К.: Знання, 2005. 442 с.
- 25.Шеломенцев В. М. Етикет і сучасна культура спілкування. Вид. 2- е. К.: Лібра, 2003. 416 с.

Викладач:

**доцент кафедри управління
соціокультурною діяльністю, шоу-бізнесу
та івентменеджменту**

О.І.Дутчак